

ЗАСТОСУВАННЯ КРЕОЛІЗОВАНОГО ТЕКСТУ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ГОВОРІННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД

THE USE OF CREOLISED TEXT FOR PROFESSIONALLY ORIENTED SPEAKING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES: A PRAGMATIC APPROACH

У сучасному середовищі не можливо без обміну інформацією особливо якщо йде мова про іншомовне професійно орієнтоване говоріння. Постійно поповнюється інформація, яка дозволяє підвищити рівень знань студентів, у тому числі й іноземною мовою. Вилучення професійно значущої інформації пов'язане зі зверненням до текстів, що виконують роль інформаційної основи іншомовного професійно орієнтованого говоріння. Креолізований текст є однією зі складових іншомовного професійно орієнтованого говоріння. Викладачі на заняттях з іноземної мови застосовують такі елементи у завданнях як візуальне, структурне та функціональне ціле, що сприяє отриманню знань у комплексі. Процес навчання іншомовного професійно орієнтованого говоріння пов'язується з використанням інформаційної основи у вигляді іншомовних текстів професійно-ділової сфери спілкування.

У статті пропонується застосування креолізованого тексту для професійно орієнтованого говоріння на заняттях іноземної мови на основі праксеологічного підходу. Уточнено сутність понять «іншомовне професійно орієнтоване говоріння», «креолізований текст», які необхідні при вивченні іноземної мови. Зазначено, що врахування текстової парадигми дає підставу для тлумачення тексту як комунікативної системи, призначеної для передачі закодованої інформації та розгляду його одночасно у двох формах репрезентації, релевантних для цього дослідження: письмовій (зафіксовані фрагменти креолізованого тексту як інформаційної основи говоріння) та усній (тексти мовленнєвих творів – готових висловлювань). Описано, що семіотична неоднорідність компонентів креолізованого тексту дає змогу виокремити три групи опор: вербальні, невербальні, змішані. Доведено, що мовленнєві вміння базуються на чотирьох видах діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письмо, що є основою мовної компетентності. Сформовано, що формування та розвиток мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих умінь іншомовного професійно-орієнтованого говоріння здійснюється на основі організованого комплексу мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих вправ.

Ключові слова: професійно орієнтоване говоріння, креолізований текст, професійна основа, міжнародне співробітництво,

інформаційна основа, мовленнєві вміння, компетентність, комунікативно-мовленнєві вправи.

In today's environment, it is impossible to do without information exchange, especially when it comes to foreign language professional-oriented speaking. Accordingly, information is constantly updated to improve the students' knowledge, including in a foreign language. The extraction of professionally relevant information is associated with the use of the texts that serve as the information basis for foreign language ESP (English for Specific Purposes). Creolised text is one of the components of foreign language professional-oriented speaking. Teachers in foreign language classes use such elements in tasks as a visual, structural and functional whole which will contribute to the acquisition of knowledge in a complex. The process of teaching foreign language professional-oriented speaking is connected with the use of information base in the form of foreign language texts of professional and business sphere of communication.

The article proposes the use of a creolised text for professionally-oriented speaking in foreign language classes based on the pragmatic approach. The essence of the concepts of 'foreign language professionally oriented speaking' and 'creolised text', which are necessary for learning a foreign language is clarified. It is noted that taking into account the textual paradigm gives grounds for interpreting the text as a communicative system designed to transmit encoded information and considering it simultaneously in two forms of representation relevant to this study: recorded fragments of the creolised text as the information basis of speaking; texts of speech works – ready-made utterances. It is described that semiotic heterogeneity of the components of the creolised text allows to distinguish three groups of supports: verbal, non-verbal, mixed. It is proved that language skills are based on four types of activities: listening, speaking, reading and writing, which are the basis of language competence. It is established that the formation and development of foreign language and communicative and speaking skills in professionally oriented speaking is carried out on the basis of an organised set of speaking and communicative and speaking exercises.

Key words: professionally oriented speaking, creolised text, professional basis, international cooperation, information basis, language skills, competence, communicative and speaking exercises.

УДК 378:811.

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/83.1.21>

Вергун Т.І.,

ст. викладач кафедри іноземних мов
Харківського національного
університету радіоелектроніки

Чепелева М.А.,

ст. викладач кафедри іноземних мов
Харківського національного
університету радіоелектроніки

Постановка проблеми. У сучасному українському суспільстві, відкритому для міжнародних контактів, ускладнюються завдання професійної діяльності випускників закладів вищої освіти. Їх рішення нерозривно пов'язане з оволодінням майбутніми фахівцями вміннями ефективно спілкуватися із зарубіжними партнерами та працювати

з професійно значущою інформацією іноземною мовою. Орієнтація освітньої системи на соціальне замовлення суспільства в підготовці таких фахівців ставить перед викладачами іноземної мови в неможливому ЗВО наступне завдання: сформулювати у здобувачів спеціальні іншомовні вміння, що входять до компонентного складу основних

компетенцій фахівця [1], включно з компетенцією у спілкуванні на основі сучасних концепцій сприйняття текстів і породження самих текстів, а також компетенції в інформаційних технологіях (прийом, перетворення, видача інформації). Міжнародне співробітництво здійснюється в таких ситуаціях як переговори, консультації, ділові презентації тощо. Затребувані в цих ситуаціях вміння спрямовані на сприйняття іншомовного мовлення партнерів і створення власних висловлювань іноземною мовою. У зв'язку з цим для випускників закладів вищої освіти зростає актуальність усних форм спілкування, які передбачають іншомовне професійно орієнтоване говоріння.

Процес обміну інформацією в ході іншомовного професійно орієнтованого говоріння неможливий без постійного поповнення знань з різних джерел, у тому числі й іноземною мовою. Вилучення професійно значущої інформації пов'язане зі зверненням до текстів, що виконують роль інформаційної основи іншомовного професійно орієнтованого говоріння. Вайнатій Т. М. зазначає, що англomовне професійно орієнтоване говоріння – це «продуктивний (експресивний) вид мовленнєвої діяльності, за допомогою якого спільно з аудіюванням (слуханням) здійснюється вираження думок, обмін інформацією» [2], тобто спілкування повинно відбуватись в усній формі в різноманітних професійно орієнтованих ситуаціях. Відповідно, під час сприйняття й осмислення професійно значущих текстів іноземною мовою застосовують ілюстрації та графічні зображення, а потім під час відтворення або інтерпретації представленого змісту у формі усного висловлення відбувається декодування візуально сприйманих гетерогенних знаків друкованого тексту у звукові знаки друкованого тексту в мову.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури показав відсутність єдиного підходу до визначення поняття «креолізований текст». Проте, певні особливості та ознаки розглянули у своїх роботах такі автори, як Т. А. Безугла [3], К. М. Білик [4], Ж. З. Денисюк [5], А. А. Гадомська [6], О. В. Завадська [7], Н. В. Сем'ян [8], І. Ціко [9] та інші. Питання формування у студентів професійно орієнтованого говоріння на заняттях іноземної мови знайшли своє відображення в роботах таких вчених, як Т. Вайнатій [10], І. Варава [11], Т. Горпініч [12], М. Грюнова [13], О. Карасьова [14], О. Е. Можаровська [15], Л. Сажко [16], О. Канюк [17] та інші.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Проте незважаючи на велику кількість досліджень і наукових розробок в даному напрямку, недостатньо опрацьованими залишаються питання пов'язані з комплексним використанням синкретичної вербальної та зображувально-графічної інформації текстів професійно-ділової

сфери спілкування та її застосуванням як основи іншомовного професійно орієнтованого говоріння. Синкретичні або креолізовані тексти, утворені комбінацією різних знакових систем, дають змогу найефективніше представити інформацію, затребувану у професійному спілкуванні фахівців.

Таким чином, **метою статті є** дослідження сутності, напрямів та основних завдань методики навчання іншомовного професійно-орієнтованого говоріння з використанням інформації щодо креолізованого тексту.

Виклад основного матеріалу. Вітчизняні університети зазнали значних втрат при наборі здобувачів через COVID-19 та військові дії, які пов'язані зі збройною агресією Російської федерації. Однак, не дивлячись на це, система навчальної та вищої освіти підлаштувалась до цих обставин та налагодила навчальний процес так, що студенти можуть отримувати знання у будь-якому куточку світу. Для закладів вищої освіти професійно орієнтоване навчання є важливою складовою при вивченні іноземної мови. Воно передбачає спрямованість навчальних матеріалів, професійний розвиток студентів на конкретну професію, зокрема акцентується увага на іншомовному професійно орієнтованому спілкуванні, яке розвиває комунікативну компетенцію. Відповідно, говорячи про професійне спілкування вважаємо доцільним наголосити на понятті «іншомовне професійно орієнтоване спілкування». Наприклад, автор О. Е. Можаровська стверджує, що «професійно орієнтоване іншомовне спілкування є інструментом професійного та особистісного розвитку фахівця, таким чином, стає інструментом його діяльності. Технічно-теоретичні та практичні знання, отримані в навчальному закладі, повинні не тільки стимулювати й мотивувати діяльність фахівця в плані перетворення навколишнього світу, а й постійно спонукати до самовдосконалення» [15]. В свою чергу, науковці [18] описують іншомовне професійно орієнтоване говоріння як «продуктивний вид іншомовної усної мовленнєвої діяльності, що виникає внаслідок потреби учасників професійно-ділового спілкування в обміні інформацією, у координації спільних дій, у встановленні емоційно-емпатичних зв'язків, та здійснюється на основі звернення до професійно значущих текстових джерел». Тобто, використання у складі текстових джерел невербальних знаків поряд зі знаками природної мови сприяє створенню підвищеної інформаційної напруженості текстового простору як основи для висловлювання фахівця в ситуаціях професійно-ділового спілкування. Присутність змішаних семіотичних знаків у текстах стала причиною для розгляду семіотично ускладненого креолізованого тексту, фактура якого складається з двох неомогенних частин: вербальної та невербальної (мовна та мовленнєва) та його лінгвопрагматичних

характеристик на комунікативно-прагматичному, композиційно-семантичному та змістовно-мовному рівнях. На думку науковця Денисюк Ж. З. [5] «креолізовані тексти мають чіткі принципи своєї побудови та є метакомунікативними об'єктами, що структурно втілюють певні ідеї та досвід». За ствердженням К. М. Білика «креолізований текст розглядається як полікодовий текст, який поєднує різні семіотичні системи (зображення, анімація, мелодія, інфографіка, діаграми, графіки, схеми, малюнки), зокрема основні функції креолізованих текстів – це інформативна, атрактивна, експресивна, естетична, ілюстративна, аргументуюча, сатирична, створення іміджу» [4]. Тож, врахування текстової парадигми дає підставу для тлумачення креолізованого тексту як комунікативної системи, призначеної для передачі закодованої інформації та розгляду його одночасно у двох формах репрезентації, релевантних для цього дослідження: письмовій (зафіксовані фрагменти креолізованого тексту як інформаційної основи говоріння) та усній (тексти мовленнєвих творів – готових висловлювань).

Процес навчання іншомовного професійно орієнтованого говоріння пов'язується з використанням інформаційної основи у вигляді іншомовних текстів професійно-ділової сфери спілкування, до яких відносять тексти реклами та виробничі тексти. Це інформаційно-довідкові тексти річних звітів про діяльність підприємства, інформаційні тексти корпоративних друкованих видань, галузевих газет і журналів. Текстова інформація виступає в ролі інформаційної основи мовленнєвої діяльності говоріння. Вимога оперативності та лаконічності інформаційної основи діяльності зумовила звернення до гетерогенної текстової інформації, що відображає різний ступінь її згорнутості.

Відібрані та зафіксовані з урахуванням принципу кумулятивної професійної значущості вербальні та образотворчі графічні фрагменти креолізованого тексту розглядаються як дидактичні опори, які є основою для внутрішньомовного розгортання стислої вербальної інформації та інтерсеміотичного перекладу невербальної інформації в усно-мовленнєвий регістр. Фрагментована інформація підтримується за допомогою полікової семіотики реалізації функціонально-сміслових типів мовлення (опис, розповідь, міркування), стимулюється контекстне мовлення, а також слугує встановленню контакту між учасниками спілкування, привертає увагу і впливає на свідомість та емоції з метою інформування реципієнта, регулювання його дій і створення позитивного ставлення до предмета висловлювання.

До вербальних фрагментів можна віднести гомогенні мікротексти, тези, ключові слова, словосполучення і речення у функції заголовків, рекламних гасел, слоганів фірм. До невербальних

фрагментів віднесемо образні знаки (фотодокументи, технічні малюнки, архітектурні плани); логічні знаки (діаграми, аналітичні таблиці, цифри, дати); символічні знаки (логотипи фірм, знаки якості продуктів). Відповідно існують також змішані фрагменти до яких відносять зображення, доповнені вербальними елементами у вигляді підписів, написів, коротких вербальних розшифровок.

Як типову ситуацію іншомовного професійно орієнтованого говоріння можна використати ситуацію ділової презентації. Аналіз іншомовного професійно орієнтованого говоріння в ситуації ділової презентації зумовлює звернення до феномену публічного мовлення. Головним завданням розвитку публічного мовлення на думку авторів [19] є «формування комунікативних умінь та навичок, зокрема красномовства та вміння встановлювати контакт з аудиторією. Для успішного досягнення поставленої мети, вирішення конкретної проблеми та встановлення міжособистісних ділових стосунків надзвичайно важливого значення набуває рівень комунікативної компетентності». На нашу думку, публічне мовлення сприймається як взаємодія мовця й адресата, пов'язана у комунікативному акті суб'єкт-суб'єктна взаємодія. Тому спілкування адресанта з аудиторією розглядається як діалогізований монолог, в якому виникає ефект живої мови, що виявляється в реагуванні промовця на коментарі та запитання слухачів.

Розглянемо методику навчання іншомовного професійно орієнтованого говоріння з використанням інформації креолізованого тексту та обґрунтуємо групи мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих умінь, яка формується на використанні названих фрагментів іншомовних креолізованих текстів професійно-ділової сфери спілкування як дидактичних опор. Пентелюк М. І. характеризує мовленнєві вміння як здатність мовця виконувати мовленнєві дії відповідно до комунікативних умов і мети спілкування [20].

До групи мовленнєвих умінь першого рівня віднесено мовленнєві вміння семантичного розгортання та інтерсеміотичного перекодування фрагментованої інформації креолізованого тексту. Компонентний склад умінь другого рівня представлений трьома групами:

→ структурно-композиційні вміння: виокремлено структурні вміння в організації тричастинного висловлювання, яке містить вступ, основну частину, висновки, і композиційні вміння в організації смислових відрізків-мікротекстів і взаємозв'язку між ними.

→ реалізація функціонально-сміслових типів мовлення складається з умінь опису, в основі яких лежить: сприйняття предмета комунікації в просторі (опис-перерахування, опис-характеристика, опис-ілюстрація); умінь розповіді з прямою і зворотною хронологією, які дають можливість дати

уявлення про розвиток подій, їхню послідовність, про активні дії, процеси, порядок їхнього перебігу; умінь міркування, що включають судження, аргумент і висновок, і здійснюються на основі логічних операцій порівняння, аналізу, синтезу, доказу та спростування.

→ комунікативно-мовленнєві вміння включають вміння контактної поведінки; вміння передачі інформації; вміння формування позитивного відношення до предмету висловлювання; вміння регулятивно-координаційної поведінки.

У теорії та практиці мовленнєві вміння базуються на чотирьох видах діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письмо) (рис. 1.), які є основою мовної компетентності (здатність ефективно використовувати мову в цих чотирьох видах діяльності для комунікації та отримання інформації).

У закладах вищої освіти безпосередньо стоїть задача навчити студентів іншомовному професійно орієнтованому говорінню, для цього важливо застосовувати комплекс мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих вправ.

Мовленнєва вправа як одиниця навчання, що реферується, співвідноситься з внутрішньою структурою мовленнєво-освітньої діяльності. Відповідно до спонукально-мотиваційної,

орієнтувально-дослідницької та контрольної-виконавчої фази мовленнєвої діяльності вправа складається з трьох частин:

→ інструкції-завдання: формується завдання та умови його виконання;

→ створення вербального рішення та здійснення діяльності іншомовного професійно орієнтованого говоріння з опорою на фрагментовану інформацію креолізованого тексту;

→ виявлення успішності в досягненні поставленої мети на основі контролю висловлювання, породженого в ситуації ділової презентації.

Формування та розвиток мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих умінь іншомовного професійно орієнтованого говоріння здійснюється на основі організованого комплексу мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих вправ, де поряд із трьома основними типами представлені види та підвиди вправ.

Перший тип мовленнєвих вправ включає три види вправ, спрямованих на первинне освоєння одного мовленнєвого вміння в навчальних ситуаціях. Наприклад об'єктом першого виду мовленнєвих вправ є мовленнєві дії іншомовного професійно орієнтованого говоріння, спрямовані на розгортання фрагментованої інформації

Рис. 1. Види мовленнєвих умінь, які студенти отримують на заняттях з іноземної мови у закладах вищої освіти

креолізованого тексту як опори для говоріння без вказівки ситуативної ролі мовця та його спрямованості і комунікативного ефекту висловлювання. Підвидами вправ у розгортанні стислої інформації дидактичних опор є вправи в інтерсеміотичному перекодуванні та розгортанні невербальної і змішаної інформації, в семантичному розгортанні вербальної інформації. Зокрема, об'єктом другого виду мовленнєвих вправ є мовленнєві дії іншомовного професійно орієнтованого говоріння, спрямовані на реалізацію функціонально-смыслових типів мовлення. Підвидами цього виду є вправи в описі, в оповіданні, в міркуванні. Об'єктом третього виду мовленнєвих вправ є мовленнєві дії іншомовного професійно орієнтованого говоріння в структурно-композиційному оформленні висловлювання.

Далі перейдемо до мовленнєвих вправ другого типу, які спрямовані на актуалізацію та розвиток двох груп мовленнєвих умінь першого типу в навчальних та умовно-реальних підситуаціях ділової презентації із зазначенням ситуативної ролі мовця та спрямованості його висловлювання.

Наступним типом є комунікативно-мовленнєві вправи, спрямовані на розвиток комунікативно-мовленнєвих умінь у поєднанні з трьома видами мовленнєвих умінь першого типу в умовно-реальних підситуаціях ділової презентації із зазначенням ситуативних ролей, спрямованості та комунікативного ефекту висловлювання.

Процес формування та розвитку вмінь іншомовного професійно орієнтованого говоріння завершується практикою презентації, під час якої здійснюється подальший розвиток мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих умінь в умовно-реальних підситуаціях, які відбуваються в реальному житті людини.

З метою внутрішньо-мовного розгортання та інтерсеміотичного перекодування гетерогенної інформації візуальних опор під час здійснення діяльності іншомовного професійно орієнтованого говоріння на прикладі ситуації ділової презентації було відібрано функціональні групи мовленнєвих одиниць, які відображають: факт використання візуальної підтримки; анонсування теми та джерела інформації; розташування інформації на матеріальному носії; структурну залежність гетерогенних текстових фрагментів; розташування цифрових показників з метою передання кількісних і якісних характеристик предмета висловлення, його опису, подання прямої та зворотної хронології подій, міркування з включенням логічних операцій порівняння, протиставлення, доказу, спростування тощо. Контролюючі завдання потрібно складати до гетерогенних фрагментів креолізованого тексту у функції підтримувальних опор для іншомовного професійно орієнтованого говоріння. Завдання для контролю полягають у виступі з промовою ділової презентації тривалістю 6–7 хвилин

і передбачають комунікативно-мовленнєву взаємодію промовця з аудиторією під час розгортання та інтерпретації інформації текстових фрагментів.

Тож, для того щоб оцінити рівень сформованості вмінь студентів застосовуємо такі критерії:

1. розкриття інформації опор, що підтримують, відповідно до пунктів плану під час мовленнєвої реалізації інтенцій в описі та оповіданні;

2. висловлення власної думки з приводу змісту інформації фрагментів креолізованого тексту на основі міркування (порівняння, доказ, спростування);

3. діапазон мовлення: володіння мовними та мовленнєвими засобами, темп мовлення;

4. структурно-композиційна оформленість тексту висловлювання: тричастинність, композиційна організація тексту, зв'язність та логічність;

5. дотримання мовних і мовленнєвих норм;

6. контактна взаємодія з аудиторією з урахуванням компонентів ситуації ділової презентації та функцій мовця, спрямованих на встановлення контакту, інформування, регулювання дій аудиторії та створення позитивного ставлення до предмета презентації.

Застосування даних критеріїв дозволяють переконатися в тому, що стисла фрагментована інформація креолізованого тексту сприяє здійсненню мовленнєвої діяльності іншомовного професійно орієнтованого говоріння на основі внутрішньо-мовного розгортання вербальних компонентів; інтерсеміотичного перекодування та інтерпретації невербальних і змішаних компонентів креолізованого тексту; реалізації функціонально-смыслових типів мовлення; структурно-композиційному оформленню висловлювання та підтримки комунікативних функцій студента. Така інформація дає змогу уникнути зачитування написаних розгорнутих текстів або їх дослівного заучування в ситуації ділової презентації.

Висновки. Виходячи з проведеного дослідження, креолізований текст включає полікодовий текст в поєднанні якого є різні семіотичні системи. До основних функції креолізованого тексту можна віднести інформативну, атрактивну, експресивну, естетичну, ілюстративну, аргументуючу, сатиричну та безпосередньо створення іміджу. В свою чергу, процес навчання іншомовного професійно орієнтованого говоріння пов'язується з використанням інформаційної основи у вигляді іншомовних текстів професійно-ділової сфери спілкування. У дослідженні описана методика навчання іншомовного професійно орієнтованого говоріння, її ефективність в рамках підготовки майбутніх фахівців студентів немовного ЗВО, з використанням інформації креолізованого тексту. У представленій методиці зазначені групи мовленнєвих і комунікативно-мовленнєвих умінь. Мовленнєві вміння є основою мовної компетентності, зокрема

студенту необхідно навчитись правильно застосовувати словесні і невербальні засоби з метою ефективної взаємодії з усіма учасниками спілкування. На основі дидактичного проєктування міжособистісної ситуації ділової презентації як комунікативно-мовленнєвої ситуації виокремлено типові підситуації, які покладені в основу трьох циклів навчання. У зв'язку з цим відбувається оновлення змісту навчання, зокрема перед закладами вищої освіти стоїть завдання надати якісні знання, уміння та навичках здобувачам, які вони зможуть застосувати у своїй професійній діяльності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Когут І. Формування іншомовної компетентності у студентів в процесі навчання: теоретичні засади. *Молодий вчений*, 10 (110), 2022. С. 106-110.
2. Вайнагій Т. М. Сутність і зміст навчання англомовного професійно орієнтованого говоріння майбутніх лікарів. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 27. С. 60-64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2020_27_14 (дата звернення: 15.05.2025)
3. Безугла Т.А. Часткова креолізація американських і німецьких рекламних текстів. URL: https://revolution.allbest.ru/languages/00853753_0.html (дата звернення: 15.05.2025)
4. Білик К. М. Феномен креолізації у сучасному європейському медіадискурсі. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика Том 33 (72) № 1 Ч. 2. 2022. С. 6-11.
5. Денисюк Ж. 3. Креолізовані тексти постфольклору як засіб інтернет-комунікації. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство. 2016. Вип. 2. С. 23-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvkmf_2016_2_6 (дата звернення: 15.05.2025)
6. Гадомська А. А. Методика мовленнєво-культурної адаптації іноземних студентів засобами креолізованих рекламних текстів: автореф. дис..... канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса, 2017. 24 с. URL: <https://www.pdpu.edu.ua/doc/vr/gadomska/aref.pdf> (дата звернення: 15.05.2025)
7. Завадська О. В. Феномен креолізованого тексту: актуальна проблема сучасних лінгвістичних досліджень. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/article/view/1354> (дата звернення: 15.05.2025)
8. Сем'ян Н. В. Використання креолізованого тексту як навчального засобу на уроках англійської мови в закладах середньої освіти. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 31. Т. 2. 2021. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/31/part_2/13.pdf (дата звернення: 15.05.2025)
9. Ціко І. Шрифтова композиція як вид креолізованого тексту. URL: https://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1161 (дата звернення: 15.05.2025)
10. Вайнагій Т. М. Сутність і зміст навчання англомовного професійно орієнтованого говоріння майбутніх лікарів. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 27. 2020. С. 60-64.
11. Варава І. М. Навчання професійно-орієнтованого аудіювання за допомогою мультимедіа ресурсів (на матеріалі навчання французької мови студентів спеціальностей 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «туризм»). *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* № 80. Т. 1. 2022. С. 110-115. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/80/part_1/20.pdf (дата звернення: 15.05.2025)
12. Горпініч Т. І. Методика формування професійної англомовної компетентності у читанні у майбутніх фармацевтів з урахуванням індивідуально-когнітивних стилів навчання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Терноп. Нац. Ун-т імені Володимира Гнатюка. Тернопіль. 2014. 300 с.
13. Грюнова М., Погорелова Т. Формування професійно орієнтованої компетентності студентів у контексті сучасних підходів до викладання іноземної мови. Сучасні дослідження з іноземної філології № 3-4. 2022. С. 324-331. URL: <http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/philol/article/view/262/447> (дата звернення: 15.05.2025)
14. Карасьова О. В. Засоби формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей. Наукові записки кафедри педагогіки. Вип. 52. 2023. С. 71-79. URL: <file:///C:/Users/Alexandra/Downloads/22285-Article%20Text-41491-1-10-20230907.pdf> (дата звернення: 15.05.2025)
15. Мажаровська О. Е. Навчання професійно орієнтовано іншомовного спілкування студентів технічних освітніх закладів як педагогічна проблема. Вип. 57. 2020. С. 125-130. URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/3212/2635> (дата звернення: 15.05.2025)
16. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов у старшій профільній і вищій школі: проблеми та перспективи : колективна монографія / Л. Сажко, Л. Зеня, О. Бирюк та ін. Київ : вид. центр КНЛУ, 2015. 225 с.
17. Канюк О. Особливості викладання професійно-орієнтованої іноземної мови для студентів нелінгвістичних спеціальностей. Актуальні питання гуманітарних наук. 2015. Вип. 14. С. 270-274.
18. Лозинська Л. Ф., Курах Н. П., Депчинська І. А. Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів у процесі вивчення іноземної мови. *Академічні студії*. (1), 2022. С. 245-252.
19. Бобко Л., Бурич Д., Стахів В., Труба, Д. Розвиток навичок публічного мовлення у майбутніх керівників. *Молодий вчений*, 12 (76), 2019. С. 311-314.
20. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах / За редакцією М. І. Пентелюк: Підручник для студентів-філологів. Київ Ленвіт, 2000. 264 с.